

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **P. A.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 834/8, Brno

proti
žalované: **Generální inspekce bezpečnostních sborů**
sídlem Skokanská 2311/3, Praha 6 – Břevnov

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

- I.** Žaloba **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalobci se **vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Městského soudu v Praze, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u zdejšího soudu dne 14. 1. 2021 se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalované, který měl spočívat v tom, že žalovaná údajně pochybila při vedení žalobcova trestního spisu. Žalobce popsal, že mu dne 12. 1. 2021 bylo žalovanou podle § 166 odst. 1. zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), umožněno prostudování trestního spisu vedeného v jeho trestním řízení. Žalobce uvádí, že v rámci tohoto nahlížení zjistil, že dokumenty ve spise netvoří podle pořadových čísel souvislou řadu a domnívá se, že některé dokumenty ve spise chybí. Ve spise dle žalobce zároveň chyběly některé zákonné náležitosti, např. soupis vložených dokumentů nebo sběrný arch.
2. K předmětné žalobě se po výzvě soudu vyjádřila i žalovaná, poukázala na skutečnost, že zejména podle ustanovení § 12 odst. 2. písm. b) trestního řádu je v postavení policejního orgánu, a upozornila na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, z níž dovodila, že pokud v dané věci vystupuje jako orgán činný v trestním řízení, její postup nelze přezkoumávat ve správním soudnictví. Žalobce se dle žalované ani nepokusil řešit věc za použití institutů trestního práva. V tomto případě tak „napadený úkon“ byl úkonem orgánu činného v trestním řízení a správní soud tedy nemá pravomoc posuzovat a přezkoumávat zákonnost tohoto úkonu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

3. Žalobce ve své replice k vyjádření žalované namítá, že vedení spisové služby dle jeho názoru spadá do oblasti veřejné správy, jelikož není upraveno v trestním řádu ani v jiném zvláštním předpise upravujícím trestní řízení, ale v zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o archivnictví a spisové službě“). Vedení spisu nepovažuje za úkon prováděný v rámci trestního řízení. Žalobce zároveň poznamenává, že zákon o archivnictví a spisové službě hovoří o žalované jako o „veřejnoprávním průvodci“, přičemž dle jeho názoru trestní právo neobsahuje instituty umožňující řešit nedostatky v činnosti veřejnoprávního průvodce při vedení spisové služby.
4. Soud se i s ohledem na argumentaci obou účastníků řízení předně zabýval otázkou, zda jsou dány všechny procesní podmínky, jejichž splnění je nezbytným předpokladem pro meritorní projednání a rozhodnutí věci. Pravomoc správních soudů, vymezená v § 2 a § 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je podmínkou řízení a její nedostatek je neodstranitelný. Nedostatek pravomoci správních soudů nastane i v případě žalob směřujících proti subjektům, jimž sice zákon svěřuje pravomoci a působnosti správního orgánu, ale v dané věci jako správní orgán nevystupovaly.
5. Podle trestního řádu se orgány činnými v trestním řízení se rozumějí soud, státní zástupce a policejní orgán (srov. § 12 odst. 1 trestního řádu). Generální inspekce bezpečnostních sborů je v postavení policejního orgánu v řízeních o trestných činech příslušníků Policie České republiky, příslušníků Vězeňské služby České republiky, celníků anebo zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce v Policii České republiky, nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky, spáchaných v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů (srov. § 12 odst. 2 písm. b) trestního řádu).
6. Skutečnost, že vedení spisu je upraveno v zákoně o archivnictví a spisové službě, není dostatečným argumentem pro žalobcem předestřený závěr, že je vedení spisu možno od trestního řízení oddělit. Je zcela irrelevantní, jakým způsobem označuje žalovanou zákon o archivnictví a spisové službě, který ve vztahu k trestnímu řízení působí subsidiárně. Předmětný spis je veden v souvislosti s trestním řízením, které žalovaná jakožto policejní orgán vede na základě trestního řádu. Nad vedením tohoto spisu vykonává dozor státní zástupce, a to na základě § 174 trestního řádu v návaznosti na § 4 odst. 1 zák. č. 289/1993 Sb., zákona o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů. Osobám, proti kterým se řízení vede, a poškozeným ustanovení § 157a odst. 1 trestního řádu umožňuje obrátit se na státního zástupce s žádostí o odstranění vad v postupu policejního orgánu. Pokud státní zástupce nekoná řádně, může se žalobce obrátit na nadřízeného státního zástupce s žádostí o zjednání nápravy. Argumentaci žalobce, že se mu proti dotčenému postupu orgánu činného v trestním řízení nenabízí žádné prostředky obrany, je tak nutné odmítnout. Pokud žalobce z tvrzeného pochybení žalované, které mělo spočívat v tom, že při vedení jeho trestního spisu postupovala nezákonně, vyvozuje, že žalovaná vystupovala v postavení správního orgánu, je takový závěr mylný. Znamená to pouze, že žalovaná jako orgán činný v trestním řízení postupovala podle stěžovatele nezákonně. Ochrany proti takovému pochybení se však nemůže domáhat ve správním soudnictví.
7. Správní soudy na skutečnost, že nejsou příslušné přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení, konstantně poukazují (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. září 2020, č. j. č. j. 18 A 29/2020 – 34, srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004, č. 623/2005 Sb. NSS). Správní soud na sebe nemůže vztáhnout kontrolní nebo dozorčí pravomoci v otázkách týkajících se vedení trestního řízení, protože mu je zákon nesvěřil (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. Na 579/2003 – 10). Právě naopak, pokud by správní soud přezkoumával postup orgánů činných v trestním řízení, došlo by k porušení základních principů a zásad trestního řízení vyplývajících z trestního řádu a k nepřipustnému zásahu do působnosti státního zastupitelství (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. dubna 2005, č. j. 2 Aps 2 / 2004 – 69).

8. Nejvyšší správní soud konstantní judikaturu shrnul v rozsudku ze dne 10. 12. 2020, č. j. 1 As 337/2020 – 52, bod 20, a uvedl, že „z přezkumu ve správním soudnictví jsou vyňaty případy, kdy se policejní orgán nachází v postavení orgánu činného v trestním řízení.“ Předmětem této výluky je tak jakýkoliv postup policejního orgánu v postavení orgánu činného v trestním řízení bez ohledu na otázku, zdali je daný postup úkonem či nikoliv. Žalobcem předestřený výklad by byl v rozporu se smyslem a účelem posuzované právní úpravy.
9. S ohledem na vše výše uvedené Městský soud v Praze uzavírá, že nebyly splněny podmínky řízení o žalobě, přičemž tento nedostatek je neodstranitelný, a proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. O odmítnutí žaloby soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť nerozhodoval o věci samé (srov. § 49 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).
10. O nákladech řízení o žalobě rozhodl soud podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. Jelikož soud žalobu odmítl, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
11. V souladu s § 10 odst. 3 větou poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soud rozhodl o vrácení celého zaplaceného soudního poplatku. **Soud vyzývá žalobce, aby obratem sdělil číslo účtu, na nějž mu má být poplatek vrácen.**

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. února 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.